

یادداشت

نشانه گیری های اروپا علیه تهران

جلال خوش چهره

تحلیلگر مسائل بین الملل

اتحادیه اروپا در تازه ترین اقدام علیه تهران، هشتمین بسته تحریمی خود را اعلام کرد. تحریم پنج فرد و دو نهاد ایرانی از سوی اروپاییان اگر چه به بهانه موارد نقض حقوق بشر انجام شده، اما باید آن را اقدامی در فرایند تغییر رویکردی دانست که رفته رفته بر شدت آن افزوده می شود. مبدأ این تغییر، عبور از «گفت و گوهای انتقادی» بوده و اکنون به رویکرد اعتراضی و فرساینده علیه تهران تبدیل شده است. آیا اروپاییان در قبال تهران به راستی سیاست گذشته خود را به نسبت «غیر فعال» به رویکرد «به شدت فعال» جایگزین کرده اند؟ آیا آنان اکنون موضوعی سخت تر از حدی واشنگتن را علیه تهران در دستور کار قرار داده اند؟ تهران چگونه به رویکرد اروپا می نگرد؟ آیا آن را در شمار «تهدیدهای کوچک» و گذرا به حساب آورده و همچنان به سیاست «غیر فعال» خود با نگاه به ترمیم روابط با کشورهای منطقه و نیز مزایای احتمالی «سیاست نگاه به شرق» ادامه می دهد؟ یا به راستی باور دارد که حتی در صورت کم مقدار بودن خطر و آسیب رسانی رویکرد جاری اروپاییان، ادامه این وضع خطراتی بسیار بزرگ تر را به دنبال خواهد آورد که بتوان از پس آن برآمد؟ عنصر توانایی، پیش بینی و ارزیابی در درک خطرات، هنر سیاستمداران است. از این رو آیا تهران نباید برای پیشگیری از بزرگ تر شدن خطراتی که استعداد تبدیل شدن به «تهدید» را دارد، موتور خلق ایده های راهگشا را به جای واکنش های انفعالی، روشن کند؟ یک مصداق کوچک در اقدام های مشکوک اروپاییان «شتت صلح اروپا» با حضور «نیگول پاشینیان» نخست وزیر ارمنستان و «الهام علی اف» رئیس جمهوری آذربایجان است. در این نشست طرف های ارمنی و آذربایجانی توافق کردند که به تمامیت ارضی یکدیگر با قبول کاهش وسعت سرزمینی ارمنستان احترام بگذارند. در این حال مرزهای دو کشور نهایی شده و دو طرف به حدود تازه احترام بگذارند. پاشینیان برای نخستین بار اعلام کرده است که آمادگی واگذاری «قره باغ» به آذربایجان را دارد. در این صورت تغییر مرزها و مسدود شدن راه زمینی ایران با اروپا حتمی خواهد شد. این در حالی است که روسیه و ایران به عنوان بازیگران اصلی منطقه در این مذاکرات حضور نداشته و بلکه گفته شده که ممکن است ارمنستان بزودی از «پییمان امنیت جمعی» به رهبری روسیه خارج شود. اقدام اروپا از یک سو، ورود بی سابقه و عملی به منطقه قفقاز و آسیای میانه با حذف تولیدی روسیه از آن در کشاکش جنگ اوکراین است. از سوی دیگر، تنگ تر کردن حلقه محاصره ایران برای سخت تر کردن اوضاع این کشور است. بنابراین، ساده اندیشانه نخواهد بود که رویکرد اروپا و مجموعه اقدام های آن را که این روزها به گونه های مختلف در پارلمان ناتو و سازمان های بین المللی ادامه دارد، تنها یک خطر با «شدت کم» علیه ایران محاسبه کرد. شناخت، ارزیابی واقعی و پیش بینی آنچه در حال انجام است، در این حال، ایجاد توانایی برای مقابله با رویکردی که منافع کوتاه و بلند مدت کشور را در معرض آسیب و تهدید قرار می دهد، قاعده سیاست امنیت ملی است. از این رو هنگامی که رویکرد اروپا - حتی با سرعت افزون بر اقدام های واشنگتن - فلج کردن تهران را در دستور کار قرار داده، تهران با درک زمان و موقعیت پیش رو به سرعت عمل نیازمند است. توجه به انسجام ملی، ایجاد ثبات اوضاع سیاسی - اقتصادی، ترمیم روابط با جامعه جهانی و داشتن ایده و مهارت در انجام این امور، اولویت هایی است که نادیده گرفتن آن نه تنها برای حاکمیت سیاسی بلکه امنیت ملی زیان آور خواهد بود. به عبارت دیگر، تهران با لحاظ فرست های از دست رفته، با زمان محدودی روبه روست؛ برای همه آنچه در بالا اشاره شد و اکنون در دستور کار تخریبی غرب (اروپا و آمریکا) قرار دارد. تجربه به جامعه بین المللی آموخته است که داشتن «زور» به تنهایی برای عبور از آسیب ها، خطرات و تهدیدها کافی نیست، بلکه مهارت در سیاست رزوری است که می تواند در کنار عمل «زور» به گونه «لازم و ملزم» عمل کند. سیاست رزوری در نبود ایده های راهگشا، عملی ایتر و بی حاصل خواهد بود. مثلی است معروف میان سیاستمداران که می گوید: «قدرت نمند بودن، الزاما به معنای مشهور بودن نیست.» به عبارت روشن، قدرت با شهرت یکی نیست. اعلام هشتمین بسته تحریمی اتحادیه اروپا علیه تهران، ادامه فرایند اقدام هایی است که انسجام داخلی، سرعت عمل و ثبات را در ایران نشانه گریخته است. زمان برای سیاست رزوری رفته رفته محدود می شود.

نگره

یک وکیل دادگستری:

هنجارها را باید از دید مردم مورد بررسی قرار داد

یک وکیل دادگستری در رابطه با لایحه حمایت از فرهنگ حجاب و عفاف توسط قوه قضائیه گفت: این لایحه که در ۱۵ ماده تدوین و تنظیم شده است، در صورت تصویب نهایی جایگزین تبصره ذیل ماده ۶۳۸ کتاب پنجم قانون مجازات اسلامی خواهد شد و در واقع قانونی جدید در پانزده ماده، جایگزین یک تبصره در قانون مجازات می شود که این امر نشان از سیاست تقنینی جدید در حوزه پوشش بانوان دارد. سیدمهدی حجتی با اشاره به اینکه لایحه حمایت از فرهنگ حجاب و عفاف با بخش هایی از لایحه عزت تراش و قانون حمایت از آمرین به معروف و ناهیان از منکر همپوشانی دارد، گفت: قوه قضائیه در لایحه تعزیراتی که تدوین کرده مواد ۱۸۱ تا ۱۷۹ این لایحه را به موضوع حجاب و عفاف اختصاص داده است؛ لیکن ظاهر آنویسندگان لایحه حمایت از فرهنگ حجاب و عفاف، در قضایی غیر از فضای تدوین لایحه تعزیرات، مبادرت به تهیه پیش نویس لایحه مورد نظر کرده اند و این لایحه، موضوع حجاب را در ابعادی گسترده تر و با جزئیات بیشتری مورد توجه قرار داده است. این وکیل دادگستری بیان کرد: اصل حداقلی بودن حقوق کیفری اقتضا دارد که جز در موارد ضروری از چنین ابزاری برای رفتارهای هنجار شکنانه و ناقض نظم عمومی سود برده نشود. با این حال هنجارها را باید از زاویه دید عموم مردم مورد بررسی قرار داد. بی توجهی به این موضوع، موفق نبودن قانون کیفری را در عمل و اجرا در پی خواهد داشت؛ زیرا قانونی می تواند مفید و معتبر باشد که اقبال عمومی را نیز در پی داشته باشد و در نتیجه باید دید که لایحه حمایت از فرهنگ حجاب و عفاف در صورت تصویب نهایی با اقبال عمومی برای اجرای مر آن ناحیه مخاطبین این قانون مواجه خواهد شد یا اینکه باید در این زمینه تدبیر دیگری اندیشید.

راه های فشار بر طالبان در گفت و گوی «آرمان ملی» با یوسف مولایی

ایران می تواند پرونده رودخانه هیرمند را به شورای امنیت سازمان ملل ببرد

شکایت از طالبان در دادگاه های بین المللی دشوار است

اگر ایران در شورای امنیت از طالبان شکایت کند آمریکان را و تو می کنی

ایران می تواند از وابستگی اقتصادی افغانستان برای کنترل طالبان استفاده کند

◀ در شرایط کنونی طالبان هنوز به عنوان یک دولت مورد پذیرش کشورهای جهان شناخته نشده و بسیاری از کشورها طالبان را به رسمیت نمی شناسند. آیا در صورتی که ایران در دادگاه های بین المللی به دنبال حقایق خود از رودخانه هیرمند باشد با چالش های جدیدی در این زمینه مواجه خواهد شد؟

آرمان ملی - احسان انصاری: آیا ایران می تواند از طریق دادگاه های بین المللی حقایق خود از رودخانه هیرمند را پیگیری کند؟ در شرایطی که اغلب کشورهای جهان طالبان را به رسمیت شناخته اند ایران چگونه می تواند علیه این گروه در مجمع بین المللی اقامه دعوا کند؟ «آرمان ملی» برای پاسخ به این سوال با دکتر یوسف مولایی، استاد حقوق بین الملل دانشگاه تهران گفت و گو کرده است. مولایی معتقد است: «ایران می تواند در شرایطی که تنش بین دو کشور افزایش پیدا کرد از موضوع مهاجران افغانی برای فشار بر طالبان استفاده کند. در چنین شرایطی طالبان با چالش های جدی مواجه خواهند شد. ایران باید همه ابعاد این مسأله را مورد بررسی قرار بدهد و در نهایت بهترین راه حل را انتخاب کند. ایران حتی می تواند از پادشاه برای طالبان به ازای اقدامی که انجام می دهند استفاده کند. ایران می تواند پادشاهی برای طالبان در نظر بگیرد که در صورتی که حقایق خود را به صورت کامل دریافت کند خدمات موثری را در زمینه های دیگر به افغانستان ارائه کند.» در ادامه ماحصل این گفت و گورا می خوانید.

◀ اختلاف ایران و طالبان بر سر حقایق رودخانه هیرمند از نظر حقوق بین المللی در چه وضعیتی قرار دارد؟ آیا ایران می تواند از طریق دادگاه های بین المللی حقوق خود در این زمینه را دنبال کند؟

در شرایطی که دو کشور بر سر مسائل مرزی از جمله حقایق به مشکل برخورد می کنند به مراجع قضائی بین المللی مراجعه می کنند تا موضوع در یک دادگاه بین المللی مورد بررسی و قضاوت قرار بگیرد. این روند از قبل از انقلاب نیز در ایران وجود داشته و ما همواره چنین مسائلی را از طریق مراجع قضائی بین المللی پیگیری می کردیم. نکته مهم در این زمینه اجرای حکمی است که قرار است توسط دادگاه های بین المللی داده شود. این سخن به معنای این است که روند پیگیری خواسته های ایران از مراجع قضائی بین المللی یک موضوع است و موضوع دیگر اجرای آن است که ممکن است با چالش های جدیدی مواجه شود. در فضای بین المللی نهاد یا سازمانی وجود ندارد که بالای سر دولت ها قرار داشته باشد و دولت ها را موظف به اجرای تعهدات بین المللی خود کند. معمولا در موازنه قدرت دولت ها دولت های دیگر را به اجرای تعهدات خود موظف می کنند. در شرایط کنونی ایران می تواند به شورای امنیت سازمان ملل شکایت کند که رویکردی که طالبان در پیش گرفته برخلاف روند صلح منطقه ای است. با این وجود شورای امنیت نیز با توجه به شرایط ایران در عرصه بین المللی بعید به نظر می رسد که اقدام موثری در این زمینه انجام دهد. البته این نکته را نیز باید در نظر گرفت که اگر ایران این موضوع را به شورای امنیت سازمان ملل ببرد با توجه به مخالفت آمریکا با سیاست های جمهوری اسلامی و روندی که در

روند پیگیری خواسته های ایران از مراجع قضائی بین المللی یک موضوع است و موضوع دیگر اجرای آن است که ممکن است با چالش های جدیدی مواجه شود. در فضای بین المللی نهاد یا سازمانی وجود ندارد که بالای سر دولت ها قرار داشته باشد و دولت ها را موظف به اجرای تعهدات بین المللی خود کند. معمولا در موازنه قدرت دولت ها دولت های دیگر را به اجرای تعهدات خود موظف می کنند. در شرایط کنونی ایران می تواند به شورای امنیت سازمان ملل شکایت کند که رویکردی که طالبان در پیش گرفته برخلاف روند صلح منطقه ای است. با این وجود شورای امنیت نیز با توجه به شرایط ایران در عرصه بین المللی بعید به نظر می رسد که اقدام موثری در این زمینه انجام دهد. البته این نکته را نیز باید در نظر گرفت که اگر ایران این موضوع را به شورای امنیت سازمان ملل ببرد با توجه به مخالفت آمریکا با سیاست های جمهوری اسلامی و روندی که در

شما عنوان می کنید ایران می تواند با اعمال فشار طالبان را مجبور کند که حقایق ایران را بدهد. این اعمال فشار با چه ابزارهایی خواهد بود و تا کجا ادامه خواهد داشت؟

در ابتدا باید مشاهده کرد که ایران چه ابزارهایی در این زمینه در اختیار دارد. موضوع صادرات وجود دارد و اینکه طالبان بخشی از نیازهای خود را از طریق ایران تأمین می کنند. تجارت با طالبان اگر چه به صورت دوفاکتو به معنای به رسمیت شناختن آنها است اما در مقابل اینکه سفارت و کنسولگری های ایران در افغانستان فعال هستند امر مهمی تلقی نمی شود و اینکه سفارت فعال است و سفیر ایران با وزیر خارجه طالبان دیدار می کند خواه ناخواه به معنای به رسمیت شناختن است. از سوی دیگر موضوع امنیت نیز وجود دارد و اینکه ایران و طالبان به چه میزان ارتباط تجاری با هم دارند ما باید این نکته را در نظر بگیریم که افغانستان به چه میزان به ما وابسته است که اگر ما رویکرد خود را تغییر بدهیم آنها با مشکل مواجه می شوند. موضوع دیگر مهاجران افغانی است که در ایران حضور دارند. ایران می تواند در شرایطی که تنش بین دو کشور افزایش پیدا کرد از اهرم اخراج مهاجران افغانی استفاده کند. در چنین شرایطی طالبان با چالش های جدی مواجه خواهند شد. ایران باید همه ابعاد این مسأله را مورد بررسی قرار بدهد و در نهایت بهترین راه حل را انتخاب کند. ایران حتی می تواند از پادشاه برای طالبان به ازای اقدامی که انجام می دهند استفاده کند. ایران می تواند پادشاهی برای طالبان در نظر بگیرد که در صورتی که حقایق خود را به صورت کامل دریافت کند

ایران بخواد در دادگاه های بین المللی این مسأله را دنبال کند با چالش هایی مواجه خواهد شد. شورای امنیت سازمان ملل و دادگاه های بین المللی همواره با دولت ها سروکار دارند و برای آنها این موضوع قابل بحث است که کدام دولت و چرا قوانین بین المللی را نقض کرده است. هنگامی که طالبان هنوز به عنوان یک دولت در عرصه بین المللی شناخته نمی شوند نهاد های بین المللی با مشکل برای قضاوت در باره عملکرد آنها مواجه می شوند

خبر

مقام معظم رهبری:

قانون خوب باید قابل اجرا باشد

ادامه از صفحه ۲

حضرت آیت... خامنه ای بر شی مصوبات مجلس فعلی راهبردی دانستند و گفتند: قانون اقدام راهبردی برای لغو تحریم ها، مصوبه ای اساسی و مهم بود که کشور را از سردرگمی در مسأله هسته ای و حالت ندانم کاری نجات داد که نتایج اجرای آن را حتی در عرصه جهانی مشاهده می کنیم. ایشان قانون حمایت از خانواده و جوانی جمعیت را قانونی بسیار مهم خواندند و افزودند: قانون جهش تولید دانش بنیان هم از جمله مصوبات راهبردی مجلس است. مقام معظم رهبری «ساده یستی و پرهیز از رفتار اشرافی ما بانه و نگاه بالا به مردم» را ویژگی بسیاری از نمایندگان مجلس دانستند و در عین حال افزودند: البته استثنائاتی در این زمینه هم وجود دارد. حضرت آیت... خامنه ای با توصیه مؤکد به نمایندگان مجلس برای دست ندادن ویژگی «شتت و برخواست و تواضع در مقابل آن ها»، افزودند: البته این مسأله با دادن وعده های غیر قابل تحقق کاملا مغایر است. ایشان سال آخر مجلس را سال حساسی خواندند و گفتند: از جمله گرفتاری های کشور، سال آخر مجالس است؛ چون نمایندگان در شرف انتخابات و نگاه های مردم قرار می گیرند، اما شماعی کنید بدون توجه به انتخاب شدن یا نشدن در انتخابات اسفند امسال، کار کنید؛ چرا که آنچه می ماند فقط کار برای رضایت پروردگار است.

◀ سرفراز وارد شد؛ سرفراز خارج شوید

مقام معظم رهبری در بخش پایانی سخنانشان چند توصیه مهم خطاب به نمایندگان مجلس بیان کردند. ایشان در بیان توصیه اول با اشاره به دو گانه «تقرب یا تخریب» در روابط مجلس با سایر قوا به خصوص دولت، گفتند: در نگاه تخریبی، طرفین به چشم رقیب و با هدف به خاک مالیدن شانه یکدیگر به هم نگاه می کنند که این نگاه چه از طرف دولت و چه از طرف مجلس، خطرناک و مشکل ساز است. حضرت آیت... خامنه ای با اشاره به نمونه هایی از آثار این نگاه تخریبی که موجب معطل شدن کار کشور می شود، خاطر نشان کردند: در گذشته یکی از رؤسای مجلس شکایت می کرد که دولت چون ترکیب مجلس را مورد نظر خود نمی داند، به مجلس لایحه نمی دهد که البته در اینگونه موارد، راه علاج، تهیه و تصویب طرح ها به دست خود مجلس است؛ یا اینکه به دولت قانونی ابلاغ می شود اما آئین نامه های آن تنظیم و آن قانون اجرا نمی شود. در نگاه تخریبی، مجلس هم در بکارگیری ابزارهای نظارتی مانند سؤال، تذکر و استیضاح افرام می کند و مثلاً وزیر که هنوز سه ماه از رأی اعتماد به آن نگذشته است، استیضاح می شود که اینها ناشی از همان نگاه رقیب پنداری است. ایشان، نگاه و رویکرد درست را نگاه تقریبی، مکمل بودن و یک پیگیر دیدن مجموعه نظام دانستند و افزودند: رویکرد مجلس و دولت باید همکاری و هم افزایی باشد. البته این تذکرات را به دولت و قوه قضائیه هم می دهیم اما دولت بار اجرا را بر دوش دارد و با توجه به حجم زیاد کار، مطالبات و توقع از آن، باید مراعات دولت را کرد. مقام معظم رهبری با تأکید بر خودداری از وارد کردن مناقشات در روابط دولت و مجلس، گفتند: در مواقع همکاری مجلس با دولت، گاهی برخی افراد بداخلاق در مطبوعات و فضای مجازی، مجلس را متهم می کنند که دولتی شده و استقلال خود را از دست داده است ولی نباید به این حرف ها که از روی غرض یابی اطلاعاتی از مصلحت است، اعتنا کنید. توصیه بعدی ایشان به نمایندگان، «پرهیز از بعضی سخت گیری ها در قبال وزرای معرفی شده به مجلس» بود که در این زمینه گفتند: در تشخیص صلاحیت هاقت کافی و در حد معقول و منطقی سخت گیری کنید اما نه به شکلی که موجب شود وزارتخانه تا مدت ها بدون وزیر بماند که اکنون هم چند وزارتخانه وزیر ندارند و به مجلس معرفی خواهند شد. «همراه کردن تقوا و صداقت با حریت و صراحت» توصیه دیگر رهبر انقلاب به نمایندگان بود که گفتند: اگر موردی از طریق تذکر دادن به دستگاه های مسئول و اطلاعاتی و دولتی قابل حل است لزومی ندارد علنی بیان شود و در مواردی هم که بیان علنی لازم است، تقوا و صداقت رعایت شود. حضرت آیت... خامنه ای در نکته های مهم افزودند: گاهی برخی می خواهند به فلان مسئول سیلی بزنند اما در عمل به مجلس سیلی می زنند در حالی که تعرض به آبروی افراد و هويت دینی و انقلابی آنها جایز نیست. البته این توصیه مربوط به مردم هم هست ولی ما مسئولان که روی منبر های بلند نشسته ایم و همه صدای ما را می شنوند، باید این ملاحظات را بیشتر رعایت کنیم. ایشان در توصیه ای دیگر با اشاره به سال آخر مجلس یاد هم، به نمایندگان گفتند: نگذارید و جاهت طلبی روی حرف ها و اقدامات شما اثر بگذارد و این را که فلان حرف یا فلان کار موجب علاقه مندی مردم و افزایش احتمال رأی آوری می شود، به کلی از ذهن خود خارج کنید که این کار از مجاهدت های مهم و لازم است. مقام معظم رهبری در توصیه پایانی با تأکید بر به سرانجام رساندن کار های بزرگ مجلس در سال آخر همچون برنامه هفتم، پیگیری شعار سال، نهایی کردن لوایح نیمه کاره و جبران خلاها و قصورها، خطاب به نمایندگان گفتند: سرفراز وارد مجلس شدید، آن شاء... سرفراز از مجلس خارج شوید.

خدمات موثری را در زمینه های دیگر به افغانستان ارائه کند. کشورهای مختلف در شرایطی که منافع ملی آنها به مخاطره می افتد متوسل به زور می شوند. این وضعیت درباره ایران و طالبان نیز وجود دارد هر چند که این رویکرد مورد خواست جامعه بین المللی قرار ندارد.

◀ به چه میزان این احتمال وجود دارد که تنش آبی ایران و طالبان به یک تنش سیاسی و نظامی کشیده شود؟

طالبان همیشه یک عامل بی ثباتی در منطقه بوده و باز هم خواهد بود. نه شرایط بین المللی نسبت به جایگاه طالبان تغییر کرده و نه طالبان در رویکرد های خود تغییر عمده ای داده است. طالبان از نظر تاکتیکی ممکن است حرف های متفاوتی بزنند ولی نهایتا پدیده طالبان را یک عامل مثبت برای منطقه تعریف نمی کنیم و ایران هم باید خیلی با احتیاط با این پدیده برخورد کند و پیش از اینکه سیاست و برنامه هایش را در تأیید یا همراهی با طالبان تعریف کند، بیشتر متوجه تحولات درون مردم افغانستان باشد و عمدتاً روی مردم سرمایه گذاری کند. طالبان یا دوام زیادی نمی آورد و یا اگر هم خواهد، دوام یابورد، بیشتر نقش تخریبی در منطقه خواهد داشت تا نقش سازنده. در هر دو صورت ایران باید با احتیاط عمل کند و سیاست های خود را روی عکس العمل های مردم متمرکز کند. در حقیقت به نظر می رسد آمریکا غافلگیر نشده و با یک برنامه و سیاست درازمدت و استراتژی رها کردن طالبان به این صورت پیش رفته است. آمریکا سال ها است با حداقل در این چند سال اخیر دئالمچین را تهدید اول برای امنیت ملی خود اعلام می کند و در اجلاس ناتو هم به همین صورت اعضا، چین را تهدید اول امنیت خود تعریف می کنند. تحت این شرایط طالبان به نوعی هم مرز با چین است به علاوه اینکه برای خود ایدئولوژی دارد که در منطقه طرفدارانی مثل الفورها و مسلمانان چین دارد و بیش از اینکه هدف آمریکا تهدید کردن ایران به واسطه طالبان باشد، به نظر می رسد که می خواهد به نوعی برای چین درگیری و دغدغه فکری ایجاد کند. از طرفی طالبان برای فدراسیون روسیه نیز با توجه به چین و زمینه های جنبش های اسلامی در تاجیکستان و کشورهای دیگر که وجود دارد یک دغدغه محسوب می شود. به همین دلیل طالبان یک عنصر و عامل بی ثباتی در منطقه است تا عامل ثبات. ایران هم قطعاً دیر یا زود درگیر خواهد شد برای اینکه طالبان هم به لحاظ ایدئولوژی و امر مهمی تلقی نمی شود و اینکه سفارت فعال است و سفیر ایران با وزیر خارجه طالبان دیدار می کند خواه ناخواه به معنای به رسمیت شناختن است. از سوی دیگر موضوع امنیت نیز وجود دارد و اینکه ایران و طالبان به چه میزان ارتباط تجاری با هم دارند ما باید این نکته را در نظر بگیریم که افغانستان به چه میزان به ما وابسته است که اگر ما رویکرد خود را تغییر بدهیم آنها با مشکل مواجه می شوند. موضوع دیگر مهاجران افغانی است که در ایران حضور دارند. ایران می تواند در شرایطی که تنش بین دو کشور افزایش پیدا کرد از اهرم اخراج مهاجران افغانی استفاده کند. در چنین شرایطی طالبان با چالش های جدی مواجه خواهند شد. ایران باید همه ابعاد این مسأله را مورد بررسی قرار بدهد و در نهایت بهترین راه حل را انتخاب کند. ایران حتی می تواند از پادشاه برای طالبان به ازای اقدامی که انجام می دهند استفاده کند. ایران می تواند پادشاهی برای طالبان در نظر بگیرد که در صورتی که حقایق خود را به صورت کامل دریافت کند

